

נשים פורצות דרך נחמה פוחצ'בסקי • זלדה

Pioneering Women
Nehama Pohatchevsky • Zelda

שבט התשע"ז • 2/2016 • 990

דתיים וחלוצים, אנשים ממוקמות שונים ומעולמות רוחניים מגוונים. מוצאה של זלדה מושפעת של אדמורי חבז. היא עלתה ארצה כבת יוחה עם הוריה וסבה ב-1925-1926. חווים ספויים אחר-כך נפתחו בירושלים (1932) עברה לתל-אביב ולמדה ציור עם סיום לימודי ביתרולים (1935) חזרה לירושלים, שם גרה עד אצל חיים גליקסברג, ובשנת 1935 חזרה לירושלים, שם גרה עד פיטרתה. בשנת 1950 נישאה לח'יס משקבובסקי, שנפטר ב-1970. אף שלדה פרסמה מגיל צעיר רישומים ושרירים בכתב-עת (בעיקר "בדבר הפועלות"), ספרה הראשון "פנאי" יצא לאור רק ב-1967, בהיותה כבר בת 53, וזכה מיד בשבח הבקורות ובאהדת קהילתיים ורבה ונגן.

ולדה נפטרה בירושלים אחרי מחלתה קשה. שלושים שנה לאחר פיטרתה חציאו דידיה לאור את הספר "ציפור אחות קסם", רישומים מעיובנה, שעליyi כתב הספר והמברך דרור ברושטיין: "דיבים אלה ממוקמים את זלדה כאחת הדמויות הרוחניות המשמעותיות ביותר בשירות שנות ה-60 וה-70 בישראל, ובעם לא רק בתקופה זו" (הארץ, יולי 2014).

תיאור הבולים ומעטות היום הראשון

נחמה פוחצ'בסקי

בול: תמנות הדיקון - עבוד על בסיס צלום - באדיבות אורה ליאון קahan / מוזיאון ראשון לציון.

שובל: ציטוט מטורן מכתב של נחמה פוחצ'בסקי - מטור אוסף מכל ומחמה פוחצ'בסקי - מוזיאון ראשון לציון. מעתפה: ציטוט מטורן "במדרון - רומן ארץ ישראלי", 1920, יצא לאור בהוצאת "ספרי עתן" 77, 2004.

זלדה

בול: תמנות הדיקון - עבוד על בסיס צלום של ישראל סימונובסקי / ישראל סאן; צלום של זלדה בעזירותה, 1932 מטור תמנות מהדור של בית המדרש למורות "המורה" ירושלים.

שובל: שירה של זלדה "לכל איש יש שם" בכתב ידה. מעתפה: ציטוט מטורן של זלדה "שלום", מטור: פנאי, הוצאה הקיבוץ המאוחד, 1967. תודתנו לד"ר רבקה גולדברג.

ኒצני שאותה של הנשים בארץ ישראל לשווין מגדרי ניכרו כבר בתקופת העליה הראשונה, כשהן בחרו לעסוק בענייני הציבור או במקצועות לא שגרתיים. אך-על-פי-כ, בדף ההיסטוריה מקומן פזק - הן פעלו בעולם וDOI-דעת קדומות ומפלגה נשמה; אך במאובן למיושם עצמי ולשווון הדמנויות הן גם פילוט דרר ושימשו זוגמה והשראה לאחרות. מדינית ישראל אימצה את ערך השווון כערך-על, וכבר בתקופת דרכיה חוויה נכסת ישראל לשוו זכויות האישה, הקובע שוויון מלא בין האישה לבין הגבר. שיטוף הנשים במקודם ההשפעה עדין לא מוצה, אך בזכותן של פורצות הדרכם התחוללה מהפכה חברתית-סקתית, שקדמה שווון מגדרי ושינה את פני החברה.

נחמה פוחצ'בסקי התרcz"ט 1869, ברסט, רוסיה הלבנה התרcz"ד 1934, ראשון לציון

הספרות נחמה פוחצ'בסקי, הידועה בכינוי נפ"ש (ראשי התיבות של נחמה פינשטיין), כתבה בערורה ברוסיה רישומים בעברית והכתבה עם המשורר והמשכל יהודה-לייב גודזון (ל"ג). היא שפה לעולות לארץ ישראל, ומכאן הקשר שנוצר בין "איש האילן" מיל' פוחצ'בסקי, שהביא אותה לראשונה לצוין כרעיתו (1889).

הכתבה הייתה בדמיה. כתבה עסוקים בחו"ל החלוצים ובבנין הבית הלאומי בארץ ישראל, נשר במקודם כתבתה "סורי האשה הדסהה בישוב המתחדש מגולת הישנה, מעמולה בשפה ובחברה. لكن היא מוכרת כסופרת העברית הארץ-ישראלית הראשונה.

קשה חיים במושבה בעת העתיקה הראשונה חייו אוטה לעובודה קשה בגדילו לדיה, במשק ובחקילה. היא שיכלה את שני בניה הראשונים ביבוקות, ווצליה לדיל את בנה ונברה שעשה ואפרת, נפ"ש הייתה פורצת-דרך והקימה את זמנה. בצד בעזורה כאיכרה וסופרת הייתה אש תיבור פעילה, שולמה למען העבודה העברית הנחלת הלשון העברית, שניין זכויות וזכות בחריה לנשיהם. היא "סודה את האגדה לבקר חלים" ופעלה בה, שפטה כmagister בית-משפטם שלום בראשון לצוין, פעליה בחלוקת העלומים מתמם, והיתה חברה בוועד המושבה ובוועד הלאמי. היא פרסמה רישומים וסיפורים. קבצי ספוריה "ביהודה החדש" (1911) ו"בכפר ובבודה" (1930) ראו אור בחיה, והרומן "בבודהון" (2004) ראה אור רק שבעים שנה לאחר פיטרתה.

ד"ר אורה עשהאל זילברשטיין

זלדה

התרcz"ד 1914, אוקראינה

התשמ"ד 1984, ירושלים

זלדה שניאורסון-מיישקובסקי היא מן החשובות והאהובות במשוראות העבריות בדורנו. ספר שירה, הכלל את כל ששת קבצי השרים שייצאו לאור בחיה, דפס עד היום בעשרות אלפי עותקים, ושיריה נקרים ואהובים על-ידי קהל קוראים רחב ביותר: צעירים וקשישים.

עיצוב בולים, מעטפות וחותמות:

אסנת אשל

Stamps, FDCs & Cancellation Design:
Osnat Eshel

Pioneering Women - Nehama Pohatchevsky, Zelda

Early signs of women's aspirations for gender equality in Eretz Israel were apparent as far back as the First Aliyah, as some women chose to take part in public affairs or non-conventional professions. Although the pages of history have not granted them their proper place – they operated in a world of preconceptions and discrimination against women, their fight for self-realization and equal opportunity cleared a path and inspired others.

The State of Israel embraced equality as a core principle early on, and just three years after the establishment of the State the Knesset passed the Women's Equal Rights Law of 1951, guaranteeing equal treatment of women and men.

Women have yet to be fully included in society's most influential bodies, but the efforts of these pioneering women set a quiet social revolution in motion, furthering gender equality and changing our society.

Nehama Pohatchevsky

1869, Brest, White Russia – 1934, Rishon LeZion, Israel
Author Nehama Pohatchevsky, known as Nefesh ("soul" in Hebrew, based on her maiden name, Nehama Feinstein) wrote articles in Hebrew as a youth in Russia and corresponded with poet and scholar Yehuda Leib Gordon (Yalag, Y.L.G.). Her desire to immigrate to Eretz Israel was realized in 1889, following her marriage to Michel Pohatchevsky of Rishon LeZion.

Writing was in her blood. Nehama Pohatchevsky wrote about the lives of the pioneers and about building the national Jewish homeland in Eretz Israel, focusing on the struggles of the "new woman" in the newly developing Jewish community in the ancient homeland and her position in the family and in society. Thus she is known as the first female Hebrew author of Eretz Israel.

Life in the agricultural community was difficult during the First Aliyah and she worked hard raising her children, on the family farm and in the community. Although her two eldest sons passed away in infancy, she raised her son and daughter Asahel and Efrat. Nefesh was a pioneer and a woman ahead of her time. While working as a farmer and an author, she was also a public activist who fought for Hebrew labor and for instilling the Hebrew language, and also promoted equal rights and voting rights for women. She founded and was active in the Bikur Cholim Association, served as a mediator in the Rishon LeZion Magistrates Court, assisted new immigrants from Yemen and was a member of the Moshava Committee and the National Committee. She published articles and stories. Her collections of stories BeYehuda HaHadasha (In the New Yehuda) (1911) and BaKfar UbaAvoda (In the Village and at Work) (1930) were published in her lifetime, while her novel BaMidron (On the Decline) was published 70 years after her death, in 2004.

Dr. Ora Asahel Silverstein

Zelda

1914, Ukraine – 1984, Jerusalem

Zelda Schneerson-Mishkovsky is one of the most significant and beloved Hebrew poets of our generation. Tens of thousands of copies of her collected poems from the six books published in her lifetime have been printed to date. Her poems are read and adored by an extremely broad audience: young and old, religious and secular, people from different places and from varying spiritual worlds.

חומרת אירע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

Zelda was a direct descendant of the Lubavitcher Rebbes. She immigrated to Israel as an only child with her parents and grandfather in 1925. Several months later, her grandfather and father both passed away in Jerusalem. Although Zelda published poems and articles in newspapers and magazines over the years, her first collection of poems P'nai (Leisure) did not appear until 1967, when she was 53 years old. The book achieved immediate success among critics as well as a broad section of the reading public.

Thirty years after Zelda's death in Jerusalem, her friends published a book of her unpublished writings and drawings, Tzipor Ahuzat Kesem (An Enchanted Bird). As writer and critic Dror Burstein remarked in his review of the book (Haaretz, July 2014): "These pages confirm Zelda's place as one of the most important spiritual figures in Israeli poetry of the 1960's and 1970's and far beyond."

Description of the Stamps and First Day Covers

Nehama Pohatchevsky

Stamp: portrait adapted from a photo, courtesy of Ora Asahel; photo of Hacarmel St. in Rishon LeZion, 1912, photo by Leon Kahan / Rishon LeZion Museum

Tab: quote from a letter written by Nehama Pohatchevsky, from the Michel and Nehama Pohatchevsky Collection, Rishon LeZion Museum.

First Day Cover: Quote from "On the Decline", 1920. Published by Sifrei Iton 77, 2004.

Zelda

Stamp: portrait adapted from a photo by Yisrael Simionski / Israel Sun; photo of the young Zelda, 1932, from a class photo - Mizrachi Teachers College for Women.

Tab: Zelda's poem "Everyone has a Name" in her own handwriting.

First Day Cover: quote from Zelda's poem "Shlomi", from the collection P'nai, Hakibbutz Hameuhad Publishing House, 1967.

With thanks to Dr. Rivka Goldberg.

הנפקה:	פברואר 2016
מידת הכלול (מ"מ):	W 40 x H 30.2
Plate:	1006 / 1005
Bolims per Sheet:	15
Sheets per Sheet:	5
Method of printing:	Offset
Security mark:	מיקרוטקסט
Printer:	Joh. Enschede, The Netherlands

השירות הבולאי - טל: 076-8873933

שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108101

The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933

12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101

www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com